

Hij spoedt zich naar het appartement op een van de mooiste lanen. Precies zooals Irreke wordt hij door Dolly ontvangen. Son mari is op reis. Son mari is veel op reis voor zaken. Son mari zal vanavond terugkomen, maar wanneer? Het kan laat worden, als hij ten minste geen telegram stuurt, dat hij vanavond niet meer komt, want dat gebeurt meer dan eens. Son mari doet groote zaken die verre verplaatsingen noodig maken, in het buitenland nog meer dan hier in 't land. Bernard hoort niets dan „mon mari” altijd maar „mon mari”.

Dolly zegt het ook vaker dan noodig. Sinds de eerste scène verontrusten haar Henriken's afwezigheden en een groeiende onverschilligheid. Ze zou willen trouwen, zelfs voor de kerk en beweert daarom altijd katholiek gebleven te zijn. De eenige reden is dat een kerkelijk huwelijk haar nog altijd een beetje solieder toeschijnt. Het is als instinct dat haar tegenover Bernard steeds over „mon mari” doet spreken, alsof het Henriken bindt dat zij voor zijn vrienden reeds zijn vrouw is.

Eindelijk begrijpt Bernard ook iets te moeten zeggen: dat hij, als jeugd-vriend, zijn benoeming hier in Brussel, althans in de voorstad, komt melden. Daarbij wil hij het laten. Met den hoed al in de hand vertelt hij echter uit zenuwachtigheid nog dezen morgen Henriken's moeder gezien te hebben en hem scheen dat ze het nu toch wat beter maakte. Verslagen omdat Dolly van niets afweet, verontschuldigt hij zich, stottert, maar kan niet meer ontsnappen aan de uitlegging hoe Henriken's moeder ten gevolge van zwaarlijvigheid en wat daar dan al bijkomt, niet waar, een beroerte gekregen heeft, die ja toch werkelijk voor haar leven heeft doen vreezen. Maar het is dus, zooals gezegd, nu veel beter. Moest Henriken vanavond nog thuishkomen, dan wil hij misschien wel het college opbellen om af te spreken b.v. voor morgen. Hij woont daar wel nog niet, maar is er te gast bij den directeur.

Henriken staat daar nog denzelfden avond, even voor middernacht en zal dat weerzien niet zoo gauw vergeten. Omtrent „de vrouw waarmee ik gesproken heb,” zooals Bernard zegt, voorkomt hij bliksemsnel en radicaal elke discussie. Dat gaat hem alleen aan, punt. Maar dan is daar Irreke en Bernard zegt zacht: „Dat gaat waarschijnlijk haar alleen aan.” En dan is daar nog Mans. Bernard vraagt wien dat eigenlijk aangaat. „Daar moeten we ook nog iemand voor vinden, dan zijn we klaar, punt.”

— „Luister eens, monseigneur. Zonder eenige belofte van mijnentwege, met wederzijdsch akkoord, gebeurt er iets tusschen Irreke en mij. Ben ik plichtig omdat zij onvoorzichtig is en er principen op nahoudt die de monseigneurs en de abdissen haar ingepompt hebben? Het geval neemt zijn normaal verloop. De vader slaat zijn kind halfdood. Goed. Alles volgens onze christelijke beginselen.”

Henriken vloekt. „Ik zeg u dat ik er niets mee te maken heb. Ik zeg u dat het mij niet aangaat, hoort ge dat, ik doe niet mee, ik hoor er niet bij. Ik houd ze allemaal, een heele menschheid voor den aap, ik ontfutsel ze geld,